

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

قانون یار
مجازات اسلامی
(مطبوعہ ۱۹۷۷ء)

تدوین: گروہ علمی مؤسسہ آموزش عالی آزاد چتر دانش

انتشارات چتر دانش

فهرست

۱۱	قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲
۱۱	کتاب اول: کلیات
۱۲	بخش اول: مواد عمومی
۱۲	فصل اول: تعاریف
۱۸	فصل دوم: قلمرو اجرای قوانین جزایی در مکان
۳۶	فصل سوم: قلمرو اجرای قوانین جزایی در زمان
۴۶	فصل چهارم: قانونی بودن جرائم، مجازات‌ها و دادرسی کیفری
۴۸	بخش دوم: مجازات‌ها
۴۸	فصل اول: مجازات‌های اصلی
۶۵	فصل دوم: مجازات‌های تکمیلی و تبعی
۸۰	فصل سوم: نحوه تعیین و اعمال مجازات‌ها
۸۸	فصل چهارم: تخفیف مجازات و معافیت از آن
۹۷	فصل پنجم: تعویق صدور حکم
۱۰۶	فصل ششم: تعلیق اجرای مجازات
۱۲۱	فصل هفتم: نظام نیمه آزادی
۱۲۶	فصل هشتم: نظام آزادی مشروط
۱۳۶	فصل نهم: مجازات‌های جایگزین حبس
۱۶۱	فصل دهم: مجازات‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی اطفال و نوجوانان
۱۸۰	فصل یازدهم: سقوط مجازات
۱۸۰	مبحث اول: عفو
۱۸۷	مبحث دوم: نسخ قانون
۱۸۸	مبحث سوم: گذشت شاکی
۱۹۶	مبحث چهارم: مرور زمان
۲۰۵	مبحث پنجم: توبه مجرم
۲۱۶	مبحث ششم: اعمال قاعده درأ
۲۱۸	بخش سوم: جرائم
۲۱۸	فصل اول: شروع به جرم
۲۲۸	فصل دوم: شرکت در جرم
۲۳۲	فصل سوم: معاونت در جرم

۲۴۷	فصل چهارم: سردستگی گروه مجرمانه سازمان یافته
۲۵۳	فصل پنجم: تعدد جرم
۲۷۰	فصل ششم: تکرار جرم
۲۷۸	بخش چهارم: شرایط و موانع مسئولیت کیفری
۲۷۸	فصل اول: شرایط مسئولیت کیفری
۲۸۶	فصل دوم: موانع مسئولیت کیفری
۳۱۲	بخش پنجم: ادله اثبات در امور کیفری
۳۱۲	فصل اول: مواد عمومی
۳۱۶	فصل دوم: اقرار
۳۲۲	فصل سوم: شهادت
۳۳۷	فصل چهارم: سوگند
۳۴۱	فصل پنجم: علم قاضی
۳۴۳	بخش ششم: مسائل متفرقه
۳۴۹	کتاب دوم: حدود
۳۵۰	بخش اول: مواد عمومی
۳۵۴	بخش دوم: جرائم موجب حد
۳۵۴	فصل اول: زنا
۳۶۱	فصل دوم: لواط، تَفْخِیْذ و مُسَاحِقَه
۳۶۵	فصل سوم: قَوَادِی
۳۶۸	فصل چهارم: قَذْف
۳۷۸	فصل پنجم: سَبِ نَبِی
۳۸۰	فصل ششم: مصرف مُسْکِر
۳۸۳	فصل هفتم: سرقت
۳۹۲	فصل هشتم: محاربه
۳۹۷	فصل نهم: بَغی و افساد فی الارض
۴۰۳	کتاب سوم: قصاص
۴۰۴	بخش اول: مواد عمومی
۴۰۴	فصل اول: اقسام و تعاریف جنایات
۴۲۱	فصل دوم: تداخل جنایات

۴۲۵	فصل سوم: شرایط عمومی قصاص
۴۴۱	فصل چهارم: راه‌های اثبات جنایت
۴۵۶	فصل پنجم: صاحب حق قصاص
۴۷۰	فصل ششم: شرکت در جنایت
۴۷۵	فصل هفتم: اکراه در جنایت
۴۸۳	بخش دوم: قصاص نفس
۴۸۶	بخش سوم: قصاص عضو
۴۸۶	فصل اول: موجب قصاص عضو
۴۹۰	فصل دوم: شرایط قصاص عضو
۴۹۷	بخش چهارم: اجرای قصاص
۴۹۷	فصل اول: مواد عمومی
۵۰۷	فصل دوم: اجرای قصاص نفس
۵۰۸	فصل سوم: اجرای قصاص عضو
۵۱۲	کتاب چهارم: دیات
۵۱۳	بخش اول: مواد عمومی
۵۱۳	فصل اول: تعریف دیه و موارد آن
۵۱۵	فصل دوم: ضمان دیه
۵۱۵	فصل سوم: راه‌های اثبات دیه
۵۱۸	فصل چهارم: مسئول پرداخت دیه
۵۳۲	فصل پنجم: مهلت پرداخت دیه
۵۳۴	فصل ششم: موجبات ضمان
۵۶۰	فصل هفتم: تداخل و تعدد دیات
۵۶۵	بخش دوم: مقادیر دیه
۵۶۵	فصل اول: دیه نفس
۵۷۱	فصل دوم: قواعد عمومی دیه اعضا
۵۷۸	فصل سوم: دیه مقدر اعضا
۵۷۸	مبحث اول: دیه مو
۵۸۱	مبحث دوم: دیه چشم
۵۸۲	مبحث سوم: دیه بینی

۵۸۳	مبحث چهارم: ديه لاله گوش
۵۸۵	مبحث پنجم: ديه لب
۵۸۶	مبحث ششم: ديه زبان
۵۸۷	مبحث هفتم: ديه دندان
۵۸۹	مبحث هشتم: ديه گردن
۵۹۰	مبحث نهم: ديه فك
۵۹۰	مبحث دهم: ديه دست و پا
۵۹۲	مبحث يازدهم: ديه ستون فقرات، نخاع و نشيمنگاه
۵۹۳	مبحث دوازدهم: ديه دنده و ترقوه
۵۹۳	مبحث سيزدهم: ديه ازاله بکارت و افضا
۵۹۵	مبحث چهاردهم: ديه اندام تناسلي و بيضه
۵۹۶	مبحث پانزدهم: ديه پستان
۵۹۶	فصل چهارم: قواعد عمومي ديه منافع
۵۹۷	فصل پنجم: ديه مقرر منافع
۵۹۷	مبحث اول: ديه عقل
۵۹۸	مبحث دوم: ديه شنوايي
۵۹۹	مبحث سوم: ديه بينايي
۶۰۰	مبحث چهارم: ديه بويايي
۶۰۱	مبحث پنجم: ديه چشايي
۶۰۱	مبحث ششم: ديه صوت و گويايي
۶۰۲	مبحث هفتم: ديه ساير منافع
۶۰۳	فصل ششم: ديه جراحات
۶۰۷	فصل هفتم: ديه جنين
۶۱۱	فصل هشتم: ديه جنائيت بر ميت
۶۱۶	کتاب پنجم: تعزيرات و مجازات‌های بازدارنده.....
۶۱۶	فصل اول: جرائم ضد امنيت داخلي و خارجي کشور
۶۳۵	فصل دوم: اهانت به مقدسات مذهبي و سوءقصد به مقامات داخلي
۶۳۷	فصل سوم: سوءقصد به مقامات سياسي خارجي
۶۴۰	فصل چهارم: تهيه و ترويج سکه قلب

۶۴۵	فصل پنجم: جعل و تزویر
۶۶۳	فصل ششم: محو یا شکستن مهر و پلمپ و سرقت نوشته‌ها از اماکن دولتی
۶۶۵	فصل هفتم: فرار محبوسین قانونی و اخفای مقصرین
۶۷۰	فصل هشتم: غضب عناوین و مشاغل
۶۷۳	فصل نهم: تخریب اموال تاریخی - فرهنگی
۶۸۲	فصل دهم: تقصیرات مقامات و مأمورین دولتی
۶۹۳	فصل یازدهم: ارتشا و ربا و کلاهبرداری
۷۰۴	فصل دوازدهم: امتناع از انجام وظایف قانونی
۷۰۶	فصل سیزدهم: تعدیات مأمورین دولتی نسبت به دولت
۷۱۲	فصل چهاردهم: تمرد نسبت به مأمورین دولت
۷۱۳	فصل پانزدهم: هتک حرمت اشخاص
۷۱۷	فصل شانزدهم: اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرائم
۷۱۸	فصل هفدهم: جرائم علیه اشخاص و اطفال
۷۳۵	فصل هجدهم: جرائم ضد عفت و اخلاق عمومی
۷۴۰	فصل نوزدهم: جرائم بر ضد حقوق و تکالیف خانوادگی
۷۴۸	فصل بیستم: قسم و شهادت دروغ و افشای سر
۷۵۲	فصل بیست و یکم: سرقت و ربودن مال غیر
۷۶۹	فصل بیست و دوم: تهدید و اکراه
۷۷۱	فصل بیست و سوم: ورشکستگی
۷۷۲	فصل بیست و چهارم: خیانت در امانت
۷۸۱	فصل بیست و پنجم: احراق و تخریب و اتلاف اموال و حیوانات
۷۹۳	فصل بیست و ششم: هتک حرمت منازل و املاک غیر
۷۹۸	فصل بیست و هفتم: افترای و توهین و هتک حرمت
۸۰۵	فصل بیست و هشتم: تجاهر به استعمال مشروبات الکلی و قماربازی و ولگردی
۸۱۲	فصل بیست و نهم: جرائم ناشی از تخلفات رانندگی
۸۲۱	فصل سی‌ام: جرائم رایانه‌ای مصوب ۱۳۸۸
۸۲۱	بخش یکم: جرائم و مجازات‌ها
۸۲۱	فصل یکم: جرائم علیه محرمانگی داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی
۸۲۱	مبحث یکم: دسترسی غیرمجاز

۸۲۲	مبحث دوم: شنود غیرمجاز.....
۸۲۲	مبحث سوم: جاسوسی رایانه‌ای.....
۸۲۴	فصل دوم: جرائم علیه صحت و تمامیت داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی.....
۸۲۴	مبحث یکم: جعل رایانه‌ای.....
۸۲۵	مبحث دوم: تخریب و اختلال در داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی.....
۸۲۶	فصل سوم: سرقت و کلاهبرداری مرتبط با رایانه.....
۸۲۹	فصل چهارم: جرائم علیه عفت و اخلاق عمومی.....
۸۳۰	فصل پنجم: هتک حیثیت و نشر اکاذیب.....
۸۳۳	فصل ششم: مسئولیت کیفری اشخاص.....
۸۳۶	فصل هفتم: سایر جرائم.....
۸۳۷	فصل هشتم: تشدید مجازات‌ها.....
۸۳۷	بخش دوم: آیین دادرسی.....
۸۳۷	فصل یکم: صلاحیت.....
۸۳۷	فصل دوم: جمع‌آوری ادله الکترونیکی.....
۸۳۷	مبحث اول: نگهداری داده‌ها.....
۸۳۸	مبحث دوم: حفظ فوری داده‌های رایانه‌ای ذخیره شده.....
۸۳۸	مبحث سوم: ارائه داده‌ها.....
۸۳۸	مبحث چهارم: تفتیش و توقیف داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی.....
۸۳۸	مبحث پنجم: شنود محتوای ارتباطات رایانه‌ای.....
۸۳۹	بخش سوم: سایر مقررات.....
۸۴۰	قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷.....
۸۵۴	قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸.....
۸۵۸	قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند.....

اختصارات

- ق.ا قانون اساسی
- ق.م قانون مدنی
- ق.ت قانون تجارت
- ق.م.ا قانون مجازات اسلامی
- ق.آ.د.ک قانون آیین دادرسی کیفری
- ق.ت.م.م.ا.ا.ک قانون تشدید مجازات مرتکبین اختلاس، ارتشا و کلاهبرداری
- ق.م.م قانون مسئولیت مدنی

قانون مجازات اسلامی

مصوب ۱۳۹۲/۲/۱

کتاب اول: کلیات

بخش اول: مواد عمومی

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- قانون مجازات اسلامی مشتمل بر جرائم و مجازات‌های حدود، قصاص، دیات و تعزیرات، اقدامات تأمینی و تربیتی، شرایط و موانع مسئولیت کیفری و قواعد حاکم بر آنها است.

نکته ۱- برای تعریف حقوق جزا بین حقوق‌دانان اختلاف نظر وجود دارد؛ اما به بیان مختصر می‌توان گفت که حقوق جزا رشته‌ای از حقوق عمومی داخلی است که در مقام بیان فعل و ترک فعل مجرمانه بوده و با تعیین مجازات یا اقدامات تأمینی و تربیتی همچنین بر نحوه اجرای مجازات این فعل یا ترک فعل مجرمانه، حکومت می‌کند.

نکته ۲- سال ۱۳۰۴ هجری شمسی اولین قانون مدون کیفری با عنوان «قانون مجازات عمومی» به تصویب رسید که در سال ۱۳۵۲ با تأثیر از مکتب دفاع اجتماعی نوین، اصلاحات گسترده‌ای در آن صورت گرفت (این قانون ترجمه‌ای بود از قانون ۱۸۱۰ فرانسه، معروف به کد ناپلئون).

نکته ۳- پس از انقلاب اسلامی در راستای تشکیل حکومت مذهبی، قوانین عرفی سابق که چندان منطبق با موازین شرعی نبودند با تغییرات گسترده‌ای همراه شدند و از این‌رو، قانون مجازات عمومی هم از این قاعده مستثنی نبود. به همین جهت قانون حدود، قصاص و دیات و قانون راجع به مجازات اسلامی در سال ۱۳۶۱ به‌صورت آزمایشی و به‌مدت ۵ سال، از تصویب کمیسیون امور قضایی مجلس شورای اسلامی گذشت. نخستین قانون تعزیرات نیز در سال ۱۳۶۲ برای مدت ۵ سال، به تصویب کمیسیون امور قضایی مجلس شورای اسلامی رسید و در نهایت در سال ۱۳۷۵ به‌عنوان یک قانون دائمی از مواد ۴۹۸ تا ۷۲۹ تحت‌عنوان کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی، «تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده»، به قانون مجازات اسلامی اضافه گردید. سال ۱۳۷۰ مصادف بود با تصویب قانون مجازات اسلامی توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام که این بار نیز همان روال قانون‌گذاری دهه شصت را تکرار نمود و به‌صورت آزمایشی و به‌مدت ۵ سال به اجرا گذاشته شد. در پنج‌سال بعد با تصویب ماده واحده‌های گوناگون به حجم آن افزوده شد.

نکته ۴- در سال ۱۳۸۸ قانون جرائم رایانه‌ای با ۵۶ ماده و ۲۵ تبصره به‌منزله یک قانون دائمی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. بر اساس ماده ۵۵ قانون مذکور شماره مواد ۱ تا ۵۴ قانون مجازات جرائم رایانه‌ای به‌عنوان مواد ۷۲۹ تا ۷۸۲ ق.م.ا و با عنوان فصل «جرائم رایانه‌ای» منظور و شماره ماده ۷۲۹ ق.م.ا به‌شماره ۷۸۳ اصلاح گردید.

نکته ۵- با توجه به ماده ۱ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲ یکی از بارزترین تغییرات این قانون نسبت به قانون مجازات اسلامی سابق، حذف مجازات‌های بازدارنده است؛^۱ به‌گونه‌ای که ماده ۱۴ ق.م.ا بیان می‌دارد:

۱- تعریف مجازات‌های بازدارنده در ماده ۱۷ قانون مجازات اسلامی سال ۱۳۷۰ بیان شده بود: «مجازات بازدارنده، تأدیبه یا عقوبتی است که از طرف حکومت به‌منظور حفظ نظم و مراعات مصلحت اجتماع در قبال تخلف از مقررات و نظامات حکومتی تعیین می‌گردد از قبیل حبس، جزای نقدی، تعطیل محل کسب، لئو پروانه و محرومیت از حقوق اجتماعی و اقامت در نقطه یا نقاط معین و منع از اقامت در

«مجازات‌های مقرر برای اشخاص حقیقی، چهار قسم است: ۱- حد، ۲- قصاص، ۳- دیه، ۴- تعزیر».
نکته ۶- در ماده ۱ ق.م.ا نسبت به مقرر سابق بر آن، عبارت «شرایط و موانع مسئولیت کیفری و قواعد حاکم بر آنها» اضافه شده که مَقْنَن در بخش چهارم، شرایط و موانع مسئولیت کیفری را از ماده ۱۴۰ به بعد تشریح کرده است.

۱- کدام مورد در خصوص سال تصویب «قانون راجع به مجازات اسلامی» صحیح نیست؟
 (ارشد سراسری - ۱۳۸۹)

الف) ۱۳۶۲ (ب) ۱۳۶۰ (ج) ۱۳۷۵ (د) هر سه مورد
 ۲- در کدام یک از قوانین جزایی «جزای نقدی» مترادف با عبارت «غرامت در صورتی که مجازات اصلی باشد» تعیین شده است؟
 (ارشد آزاد - ۱۳۹۲)

الف) قانون مجازات عمومی سال ۱۳۰۴
 ب) قانون مجازات عمومی سال ۱۳۵۲
 ج) قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب سال ۱۳۵۱
 د) قانون راجع به مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۶۱

۳- در کدام یک از قوانین کیفری زیر در مورد «مستی» حکمی پیش‌بینی نشده بود؟
 (ارشد سراسری - ۱۳۹۳)

الف) قانون مجازات عمومی ۱۳۰۴ (ب) قانون راجع به مجازات اسلامی ۱۳۶۱
 ج) قانون مجازات عمومی اصلاحی ۱۳۵۲ (د) قانون مجازات اسلامی ۱۳۷۰

پاسخنامه سوال ۱: گزینه د صحیح است. قانون راجع به مجازات اسلامی در سال ۱۳۶۱ به صورت آزمایشی و به مدت ۵ سال از تصویب کمیسیون امور قضایی مجلس شورای اسلامی گذشت. طرح این سوال از اساس اشتباه است؛ چرا که قطعاً گزینه د صحیح خواهد بود. به فرض اگر کسی گزینه «ج» را انتخاب کند؛ یعنی سال تصویب این قانون هم ۶۰ و هم ۶۲ بوده است!

سوال ۲: گزینه ب صحیح است. با توجه به ماده ۱۳ ق.م.ع مصوب ۱۳۵۲ (مراجعه شود به مختارزاده، میثم (۱۳۹۴)، قانون بار جزای عمومی، چتر دانش، نکته ۷ ذیل ماده ۱۹، ص ۶۹)

سوال ۳: گزینه الف صحیح است.

ماده ۲- هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است، جرم محسوب می‌شود.

نکته ۱- این ماده در مقام بیان اصل قانونی بودن جرم و مجازات است. برای اینکه عملی جرم باشد وجود سه عنصر لازم است: عنصر قانونی، عنصر مادی، عنصر معنوی.

نکته ۲- مبانی حقوقی توجیه‌کننده اصل قانونی بودن جرم و مجازات عبارتند از: اصل ۲۲ قانون اساسی، اصل ۳۲ قانون اساسی، اصل ۳۶ قانون اساسی، حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد. اصل ۱۶۶ و ۱۶۹ قانون اساسی، احکام دادگاه‌ها باید مستدل و مستند به مواد قانون و اصولی باشد که بر اساس آن حکم صادر شده است. و هیچ فعلی یا ترک فعلی به استناد قانونی که بعد از آن وضع شده است جرم محسوب نمی‌شود.

نکته ۳- رفتار مجرمانه به رفتار مجرمانه مثبت (فعل)، رفتار مجرمانه منفی (ترک فعل) و فعل ناشی از ترک فعل تقسیم می‌شود که در واقع بخشی از عنصر مادی جرم را تشکیل می‌دهد. گرچه برخی از حقوق‌دانان به این تقسیم‌بندی، مواردی همچون داشتن و نگهداری کردن را هم اضافه کرده‌اند و آن را تحت عنوان کلی «حالت» تعریف کرده‌اند؛ با این وصف، به نظر می‌رسد، مورد اخیر نیز در چارچوب فعل یا ترک فعل قرار می‌گیرد.

نکته ۴- از جمله مواد مرتبط با این ماده در خصوص اصل قانونی بودن جرم و مجازات مواد ۱۰، ۱۲ و ۱۳ ق.م.ا و اصول ۳۶ و ۱۶۹ قانون اساسی است.

نکته ۵- پذیرش و اجرای اصل قانونی بودن جرم و مجازات از موجبات جلوگیری از تصمیم‌های خودسرانه، استبداد قضایی و یا نقض آزادی فردی شهروندان است.

نکته ۶- جرائم را می‌توان به انواع مختلف تقسیم کرد؛ اما مهمترین تقسیم‌بندی جرائم عبارتند از: جرم عمومی و جرم سیاسی، جرم مطلق و جرم مقید، جرم آنی و جرم مستمر، جرم ساده و جرم مرکب. **۱- هر فعل یا ترک فعلی، جرم شمرده می‌شود که: ... (ارشد سراسری - ۱۳۷۵)**

(الف) در قانون برای آن مجازات و اقدامات تأمینی تعیین شده باشد.

(ب) فقه جزایی، آن را جرم بداند.

(ج) در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد.

(د) مغایر با موازین شرع باشد، جرم محسوب است.

۲- قانون مجازات اسلامی جدید کدام یک از تعاریف زیر را در خصوص جرم پذیرفته است؟

(الف) هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات یا اقدامات تأمینی و تربیتی تعیین شده است، جرم محسوب می‌شود.

(ب) هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است، جرم محسوب می‌شود.

(ج) هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون یا شرع برای آن مجازات یا اقدامات تأمینی و تربیتی تعیین شده باشد، جرم محسوب می‌شود.

(د) هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون یا شرع برای آن مجازات تعیین شده باشد، جرم محسوب می‌شود.

۳- معاهدات بین‌المللی در چه صورتی جزو منابع حقوق کیفری محسوب می‌شود؟

الف) در هر صورت

ب) در هیچ صورت

ج) در صورتی که به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

د) در صورتی که به امضای رئیس‌جمهوری برسد.

۴- قانون جدید مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ کدام‌یک از تعاریف زیر را در مورد جرم پذیرفته است؟

الف) هر رفتاری اعم از فعل، ترک فعل، فعل ناشی از ترک فعل و حالت که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است، جرم محسوب می‌شود.

ب) هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است، جرم محسوب می‌شود.

ج) هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات یا اقدامات تأمینی یا تربیتی پیش‌بینی شده است، جرم محسوب می‌شود.

د) هر فعل یا ترک فعلی که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد، جرم محسوب می‌شود.

۵- کدام‌یک از این جرائم مطلق است؟ (ارشد آزاد- ۱۳۹۲)

الف) ورشکستگی به تلقب

ب) سوءقصد به جان رهبر معظم انقلاب

ج) نشر اکاذیب

د) افترای عملی

۶- کدام گزینه در خصوص «جرم مستمر» صحت ندارد؟ (ارشد آزاد- ۱۳۹۳)

الف) قصد مجرمانه باید در هر لحظه تکرار شود.

ب) در صورتی که در طول استمرار جرم قانون جدیدی وضع شود، به‌موجب قانون لاحق قابل مجازات است هرچند شدیدتر باشد.

ج) رکن مادی جرم در برهه‌ای از زمان استمرار دارد.

د) رکن مادی جرم در یک لحظه واقع شده و آثار آن در طول زمان ادامه می‌یابد.

۷- کدام گزینه در مورد مراحل ترتیبی تفسیر قوانین کیفری درست است؟

(ارشد سراسری- ۱۳۹۲)

الف) تفسیر مضیق، احراز نظر قانون‌گذار، تفسیر به نفع متهم

ب) احراز نظر قانون‌گذار، تفسیر مضیق، تفسیر به نفع متهم

ج) تفسیر مضیق، تفسیر به نفع متهم، احراز نظر قانون‌گذار

د) تفسیر به نفع متهم، تفسیر مضیق، احراز نظر قانون گذار
۸- بر اساس قواعد تفسیر قوانین کیفری، کدام گزینه نادرست است؟

(ارشد سراسری - ۱۳۹۳)

الف) تفسیر گسترده به ضرر متهم جایز نیست.

ب) قوانین کیفری در موارد ابهام به سود متهم تفسیر می شود.

ج) تفسیر گسترده به ضرر متهم می تواند، جایز باشد.

د) قوانین کیفری در موارد اجمال به سود متهم تفسیر می شود.

۹- با توجه به اصول حقوق کیفری، کدام گزینه در خصوص رابطه میان «انگیزه» و «قصد مجرمانه» صحیح است؟
(ارشد سراسری - ۱۳۹۳)

الف) انگیزه از قصد مجرمانه جداست و به طور کلی از ارکان عنصر معنوی جرم به شمار نمی رود.

ب) انگیزه همان سوءنیت عام در جرائم عمدی است.

ج) انگیزه همان سوءنیت خاص در برخی جرائم عمدی است.

د) انگیزه همان قصد مجرمانه در جرائم عمدی است.

۱۰- «الف» به کذب، به «ب» می گوید خانه او در طرح تعریض خیابان قرار دارد. «ب» براساس گفته «الف»، خانه اش را برای فروش گذاشته و پس از مراجعه مشتریان مختلف، به یکی از آنها می فروشد، و بعداً معلوم می شود که طرح تعریض خیابان، کنار خانه او بوده و نفع کلانی را از دست داده است. وصف جزایی رفتار «الف» چیست؟
(ارشد سراری - ۱۳۹۷)

ب) نشر اکاذیب

الف) کلاهبرداری

د) شروع به انتقال مال غیر

ج) جرم نیست.